

Vergaderjaar 2014–2015

19 637

Vreemdelingenbeleid

Nr. 1928

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 21 november 2014

Inleiding

Tijdens het Algemeen Overleg vreemdelingen- en asielbeleid van 29 oktober jl. heb ik toegezegd u te informeren over de vraag of op dit moment bij de Syrische ambassade in Brussel een nieuw Syrisch paspoort kan worden aangevraagd. Tevens heb ik toegezegd u te informeren over de redenen voor afwijzing van 940 naturalisatieverzoeken alsmede over het onderzoeksvoorstel naar de motieven van Ranov¹-vergunninghouders om geen naturalisatieverzoek in te dienen. Met deze brief voldoe ik aan deze toezeggingen.

Leeswijzer

In deze brief ga ik achtereenvolgens in op a) informatie over de mogelijkheid om, woonachtig in Nederland, bij de Syrische ambassade in Brussel een nieuw Syrisch paspoort aan te vragen; b) het onderzoek naar de redenen van afwijzing van 940 naturalisatieverzoeken² van Ranov-vergunninghouders en c) het onderzoek naar de motieven van een deel van de Ranov-vergunninghouders om geen naturalisatieverzoek in te dienen.

Ad a) Syrische paspoorten

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken heeft aangegeven dat sinds 2012 een groot deel van de bilaterale Syrische ambassades in West-Europese landen is gesloten. De Syrische ambassade in Brussel is niet gesloten maar zou in de praktijk enkel consulaire diensten leveren, waaronder het verstrekken van paspoorten.

¹ Regeling ter afwikkeling van de nalatenschap van de oude Vreemdelingenwet.

² Alle aantallen in deze brief: bron IND. Afgerond op tientallen.

Voor zover bekend, dient de aanvrager van een paspoort het verlopen Syrische paspoort of een Syrische identiteitskaart te overleggen. Indien de aanvrager deze documenten niet heeft, zou de ambassade tevens een Syrisch geboortecertificaat met foto of een familiecertificaat accepteren. Paspoortaanvragen worden doorgestuurd naar Damascus. Indien de aanvrager banden met het Syrische regime heeft, zou de procedure enkele weken duren. Indien men geen banden met het Syrische regime heeft, kan een dergelijke aanvraag langer (zes tot twaalf maanden) duren, of wordt in het geheel geen paspoort afgegeven. Ook voor Syriërs die reeds voor het uitbreken van het conflict in Syrië in 2011 in het buitenland verbleven zou -naar verluidt- het niet mogelijk of zeer moeilijk zijn om via de Syrische vertegenwoordiging aan documenten te komen. Deze informatie heeft mij doen besluiten om in ieder geval tot 1 april 2015 niet vast te houden aan het overleggen van een geldig Syrisch paspoort bij naturalisatie. Er is gekozen voor 1 april 2015 omdat tot die datum nu al voor geboortekanten uit Syrië een tijdelijke vrijstelling van kracht is. Met betrekking tot beide documenten zal volgend voorjaar een gezamenlijke heroverweging plaatsvinden aan de hand van de dan bestaande omstandigheden.

Ad b) Representatief onderzoek naar afgewezen naturalisatieverzoeken

In 2007 is de Regeling ter afwikkeling van de nalatenschap van de oude Vreemdelingenwet tot stand gekomen. Tussen 15 juni 2007 en 30 september 2014 zijn er afgerond 9.350 naturalisatieverzoeken van Ranov-vreemdelingen ontvangen. In dezelfde periode zijn afgerond 940 verzoeken afgewezen. Tijdens het Algemeen Overleg op 29 oktober jl. heb ik toegezegd onderzoek te doen naar de redenen van afwijzing.

De Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) zal dit onderzoek uitvoeren. Uit 940 zaken zal een representatieve steekproef worden getrokken. Dit betekent concreet dat van 280 zaken het dossier bekeken zal worden. Van de afgewezen vreemdeling zullen de afwijzingsgrond(en), de nationaliteit, het geslacht en leeftijd in beeld worden gebracht. Indien er zaken zijn afgewezen omdat niet aan de voorwaarde van het overleggen van de noodzakelijke documenten was voldaan, zal worden bekeken of betrokkene rechtsmiddelen heeft aangewend tegen de afwijzing en of dit uiteindelijk heeft geleid tot een inwilliging van het naturalisatieverzoek. De resultaten van dit onderzoek bied ik u op 1 april 2015 aan.

Ad c) Representatief onderzoek naar motieven om geen naturalisatieverzoek in te dienen

Het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) van het Ministerie van Veiligheid en Justitie zal onderzoek verrichten naar de vraag waarom een deel van de Ranov-vergunninghouders tot op heden geen naturalisatieverzoek heeft ingediend. Ik hecht er aan te benadrukken dat de IND Ranov-vergunninghouders per brief op de hoogte heeft gesteld van de mogelijkheid tot naturalisatie en de voorwaarden die daarvoor gelden.

Uw Kamer heeft met klem verzocht een onafhankelijke onderzoeksinstantie onderzoek te laten doen naar de motieven van Ranov-vergunninghouders om geen naturalisatieverzoek in te dienen. De keuze is daarbij gevallen op het WODC. Het onderzoek zal met behulp van data van het Centraal Bureau van de Statistiek (CBS) een overzicht geven van de verschillen in achtergrondkenmerken tussen personen die zijn overgegaan tot naturalisatie en personen die niet genaturaliseerd zijn. Verder zal via aanvullend onderzoek onder Ranov-vergunninghouders die nog geen

verzoek tot naturalisatie hebben ingediend de redenen voor het uitblijven van naturalisatieverzoeken in kaart gebracht worden. Het WODC zal een gedegen empirisch onderzoek uitvoeren onder een grote groep respondenten hetgeen veel (voorbereidings)tijd kost.

De resultaten van dit onderzoek bied ik u op 1 oktober 2015 aan. Ik ben mij ervan bewust dat dit later is dan de op 30 oktober jl. tijdens het Verslag Algemeen Overleg (VAO) vreemdelingen- en asielbeleid genoemde onderzoekstermijn van drie of vier maanden. De reden hiervoor is dat uit overleg met het WODC blijkt dat het bevragen van personen door middel van een nog op te stellen enquête en het uitvoeren van gedegen empirisch onderzoek arbeidsintensief is en meer tijd vraagt, dan ik op 30 oktober jl. heb kunnen voorzien.

Bij het aanbieden van de uitkomsten zal ik uw Kamer informeren over de vraag of de bevindingen aanleiding geven tot het aanpassen van beleidsonderdelen.

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,
F. Teeven